

SKOLEMATERIALE til teaterforestillingen Et Mærkeligt Skib

Dette skolemateriale er tænkt som et oplæg til at arbejde videre med forestillingen i fagene dansk, drama og billedkunst. Det består af nogle korte artikler, skrevet af nogle af de medvirkende bag forestillingen. Ideen bag artiklerne er at fortælle noget om at skabe og opleve teater: Teaterlederens visioner. Skuespillerens arbejde. Instruktørens drivkraft. Dramatikerens syn på publikums rolle. Artiklerne giver også stikord til opgaver og spørgsmål til eleverne.

Der kan plukkes i opgaverne, og de kan løses individuelt, i gruppe eller som diskussion i klassen, ligesom der kan spilles teater, skrives og fortælles historier, tegnes og males.

Lidt om forestillingen

”Et mærkeligt skib” bygger på Anita Krumbachs prisvindende bog med samme titel. Forestillingen er et intimt og stærkt drama for de større elever (fra 11 år) og deres voksne.

I en blanding af teater, film og musik fortælles historien om Elo, der ikke har nogen venner. Men bruger tiden på at udspionere andres liv. Men så flytter en ny familie til byen. Elo sætter sig nærmest på familien, hvor der er både klem, rigtige smil, fællesskab og kærlighed. I starten er der også plads til Elo, men hans behov for opmærksomhed og kærlighed slider til sidst på, hvor rummelig en kernefamilie kan være...

Teaterlederen: En dramatisk historie

Da jeg læste ”Et mærkeligt skib” fik jeg lyst til at dramatisere bogen til en teaterforestilling. Elos ensomhed rørte mig, og jeg så ham i en række billeder: Lure på naboens familieliv, hjemme hos sig selv, hjemme hos klassekammeraten Rune, i skolen, på vejene, på markerne, ved åen. Men selv når han var sammen med andre, var han altid dybest set alene.

For at vise Elos liv på scenen og samtidig give plads til publikums fantasi og medleven, ønskede jeg et meget enkelt og rensat teatermæssigt udtryk: Et lærred, der omspænder Elos verden. Kun 1 skuespiller. En monolog. Meget få ting (rekvisitter) på scenen.

Efterhånden bliver Elos længsel efter at være en del af en familie og et fællesskab dog stærkere og stærkere. Derfor er det også en dramatisk historie, vedkommende og i bedste forstand underholdende. Med underholdende mener jeg, at den vækker følelser og eftertanke hos publikum. Ikke som ”belæring”, men som oplevelse.

Måske genkendes den stille dreng eller klovnen, den irriterende. Måske – det håber jeg – sætter forestillingen en proces i gang om at være opmærksom på hinanden, tage ansvar for hinanden.

Og måske får man lyst til at læse bogen en gang til.
Stephan Pollner, teaterleder Teater Vestvolden.

Skuespilleren: Et magisk univers

Som skuespiller søger man at udtrykke en karakters skiftende udtryk, reaktioner og stemninger ud fra stykkets idé og historie:

Elo er en ensom fyr. Hans far ser ham ikke, og i klassen har han det ikke nemt. Han har udviklet nogle forskellige måder at reagere på: Over for nogle klovner han og siger mærkelige ting for at tiltrække sig opmærksomhed. Over for andre kan han være både nedladende og destruktiv. Men når han er alene, rummer han noget rent og enkelt og drømmende.

Karakteren Elo opfører sig – ligesom mennesker i øvrigt – forskelligt alt efter, hvem han er sammen med. Elo gør sig imidlertid sårbar, fordi han reagerer utilpasset og påtrængende. Undtagen når han er i sløjdlokalet sammen med læreren Vagn.

Arbejdet med en karakter sker i en proces, hvor man arbejder med teksten, instruktøren, scenografen og de andre medvirkende. Men i "Et mærkeligt skib" spiller figuren Elo op mod film og personer på et lærred. Dvs. deres aktioner er indspillet på forhånd. Når jeg fremstiller Elo skal jeg ikke vente på en bevægelse, et blik, et skridt fra en tilstedeværende kollega. Alt skal være timet – og alligevel opstå i et nu.

Jeg håber, at blandingen mellem film og teater vil sluse publikum ind i et magisk univers, der appellerer til fantasien. Et univers der får Elos sammensatte karakter til at leve.

Andreas Berg, skuespiller.

Instruktøren: Forestillingen stiller spørgsmål

Fra starten kunne jeg godt sætte mig ind i Elos følelser, men ikke besvare spørgsmålet: er det ham, der er problemet? Eller er det de andre, der omgiver ham? Grundlæggende har jeg den holdning, at det aldrig er et barns skyld, når noget kører helt af sporet.

Men. Efterhånden, som jeg arbejdede med stoffet, syntes jeg, at Elo på mange måder er irriterende. Han er utrolig dårlig til at læse signaler. Når f.eks. Susanne henkastet siger, at købmanden "ruinerer" hende, ser Elo det straks som et tegn til, at han kan finde en anden butik og derved fremhæve sig selv. Ligesom med skibet. Malte er Susannes lille dreng. Han har filet på en træklods og giver hende det som et skib. Det kan Elo ikke overtrumfe. Men det tror han.

Så jeg holder både med og mod Elo, og historien bliver på den måde ved at "stille spørgsmål" til mig. Spørgsmålene bliver en kunstnerisk drivkraft. Faktisk bryder jeg mig ikke om svar, der begynder med "fordi". Det lukker og kan føre til fordomme, mobning, negative følelser og mere i den dur.

Så derfor håber jeg, at publikum vil se usentimentalt på Elo: det ene øjeblik være på hans side og det næste sige: "nej, det her gør du bare ikke". Det er en frugtbar vekselvirkning, mener jeg, der giver plads for modsætninger og mangfoldigheden i verden og i det enkelte menneske. Mit ønske er, at publikum siger: Okay, Elo 11 år. Han er sådan. Det accepterer vi. Og hvad gør vi så?

Ved at se Elo, som han er, kan vi også være med til at give ham en fremtid.

Anders Lundorph, instruktør.

Dramatikeren: I teatret er publikum medspiller

Når man ser forestillingen "Et mærkeligt skib" på teatret, har der været mange mennesker i sving. Bogen er blevet bearbejdet til monolog. Instruktøren har fundet vinklinger på stoffet og skabt et følelsesmæssigt rum. Skuespilleren viser, hvordan Elo reagerer- alene og sammen med andre. Der er lavet film med scenografiske løsninger, musik og lyde.

Teatret har sat ord, billeder, bevægelse, tempo og rytme, kød og blod på historien. Men trods alle virkemidler fortæller teatret ikke alt. Når Elo og personerne omkring Elo handler, stilles der i virkeligheden flere spørgsmål end svar. Og spørgsmålene er kun indirekte. De er indbygget i de sceniske valg, der er taget.

Der vises ikke blot et forløb på scenen, som tilskuere skal sidde og kigge på. Målet er, at der samtidig "kører en film" oppe i hovedet på publikum: Skulle Elo ikke hellere have... Hvordan mon Rune snakker med klassekammeraterne om Elo... Hvor meget har Rune fortalt sin mor om Elo... Hvad vil Elo med det skib, han bygger... Hvad er det Elo længes mest efter...

Som medie er teater nærvær og samvær i et nu, hvor teater og publikum er i samme rum for at inspirere hinanden.

Jeg håber, at teaterforestillingen giver dig lyst til at være medspiller og digte videre på Elos historie.

Jane Rasch, dramaturg og dramatiker.

Forslag til opgaver

I opgaverne beder vi dig om at digte videre på forestillingen, tegne om den, spille scener fra stykket med dine egne ord eller se scener og situationer i nyt lys. Vi spørger dig også om gode råd til Elo og de voksne. Opgaverne er tænkt som inspiration til at fortælle om en forestilling på en måde, hvor du selv er aktør, skribent, instruktør og publikum i klassen. Men du kan også selv finde på ting og aktiviteter, som du har lyst til at beskæftige dig med. Det følgende skal alene betragtes som forslag:

Fortællinger

- Hvilke scener gjorde størst indtryk på dig? Fortæl en af scenerne med dine egne ord. Du må gerne digte til.
- Hvad er det for drømme og forventninger, Elo har omkring sit skib? Skriv en lille historie.
- Skriv en historie om Elo, der ender lykkeligt.

Tegninger

Hvordan er stemningen i Elos hjem?.

Hvordan er stemningen i Runes hjem?

- Prøv at tegne Elos stue og Runes køkken. Brug farver.
- Forstil dig, at du er 4-5 år. Tegn et skib til din mor (som Maltes).
- Tegn situationen hvor Elo finder sit ødelagte skib hos Runes forældre.
- Lav en tegneserie på 4 felter med nogle af de vigtigste scener i historiens forløb.

Hælde af

- Forestil dig, at Elo gik i din klasse. Hvordan ville du beskrive ham/fortælle om ham til en kammerat, der ikke kender ham? Digt som udgangspunkt en situation, hvor Elo har spillet en rolle eller forsøgt at spille en rolle i skolen, f.eks. da han parodierer gymnastiklæreren.

Spil scener

- Hvordan er Elos følelser for Malte? Hvornår opstår de, og hvordan udvikler de sig? Spil en scene, som I selv laver, og hvor Elo og Malte medvirker.
- Improviser eller skriv en scene, hvor Rune forsøger at undgå Elo.
- Spil en scene (den er ikke med i forestillingen), hvor Malte fortælle sin mor om, hvordan Elo har været på Maltes værelse.
- Skriv en dialog, hvor Runes far og mor fortæller Elo, at han ikke skal komme i deres hjem mere. Spil den for klassen. Hvis andre har skrevet samme "opgave", så prøv at spille de forskellige udgaver og diskuter dem.
- Prøv at improvisere en scene, hvor Elo opsøger Vagn, og hvor Elo spørger ham om det med, at man skal bevare håbet.

Monolog

- Skriv en monolog, hvor Elo fortæller om svampejagten. Fortæl den til klassen. Flere kan gøre det samme og fortælle monologerne.

”Joker”

- Elo er blevet afvist af Susanne og står med hendes hjemmebagte boller. Lad en af jer spille rollen som Elo, en anden er ”joker”, der giver gode råd til Elo: Hvad skal han gøre nu. Hvad kan han gøre?
- Derefter er det Susannes tur. Hun er ved at lukke døren for Elo. ”Jokeren” giver gode råd til Susanne (som en af jer spiller) om, hvordan hun kan forsøge at nå ind til Elo.

Elos baggrund

- Elos mor vil ikke tale med ham i telefonen. Hvor tit tror du, at han ringer? Hvordan er Elos mor, og hvad kan årsagen være til, at hun ikke vil tale med ham?
- Hvad tænker Elos far om Elo? Hvor holder de f.eks. sommerferie? Er Elo nogen gange hos sin mor? Kender han sine små søskende? Hvorfor er Elo hos faderen og ikke hos moderen? Hvor længe siden er det, de er blevet skilt? Har de nogen indbyrdes forbindelse, deltager f.eks. i forældremøder sammen?
- Har Elo prøvet at blive venner med en eller flere fra klassen? Har han hele tiden gået i den samme skole?

Meninger

- Hvornår synes du, at Elo begår fejl? Og hvornår synes du, at de voksne godt kunne have været der for ham?
- Hvornår begynder Runes familie at ane uråd, altså at Elo ikke blot er en klassekammerat, der har skrevet projekt med Rune?
- Hvad mener Vagn, når han siger til Elo, at han er en ”skør skid”? Hvad mon de andre lærere snakker om, når de drøfter Elo?
- Har forestillingen fået dig til at tænke over noget, du selv har oplevet eller lagt mærke til?